

ДЗЕДЗІЧ

Для Бацькаўшчыны-маці бугу йграць.
(Янка КУПАЛА)

№ 6 (31)

СНЕЖАНЬ 2004

2 ПАЛІТЫЧНЫ ФЛЭШ-МОБ
ПА-БЕРАСЦЕЙСКУ

6 ПАЛЁТ СІНЯЙ ПТУШКІ
позірк у недалёкае мінулае Берасця

4 ДЗЕНЬ СТУДЭНТА – ДЗЕНЬ БАРАЦЬБЫ

8 ШТО МОЖНА ПРЫГАТАВАЦЬ
з грыбоў і агародніны

У "ДЗЕДЗІЧА" – ЮБІЛЕЙ!

СЁЛЕТА СПОЎНІЛАСЯ 5 ГОД З ЧАСУ ЗАСНАВАННЯ АРГАНІЗАЦЫІ "ДЗЕДЗІЧ".

Гэтая падзея не магла застацца без увагі як саміх сябраў арганізацыі, якія здалілі з гэтай нагоды імпрэзу на сядзібе "Дзедзіча", так і сярод вядомых на Беларусі і не толькі асобаў: В.Вячоркі (старшыня Партыі БНФ), І.Кулей (фонд "Наша Вежа"), М. Войцік (фонд "Новы Стаў", Люблін), якія палічылі патрэбным павіншаваць нас з юбілеем.

Імпрэза пачалася ўступным словам старшыні "Дзедзіча" Дзмітрыя Шыманскага, які падзякаваў усім за плённую працу па развіцці беларускай культуры, навукі і захаванні гісторыка-культурнай спадчыны і пажадаў поспехаў ва ўсіх далейшых пачыненнях. Далей слова трымаў намеснік старшыні арганізацыі Уладзімір Красько, які павіншаваў усіх з першым юбілеем і зазначыў, што з такім імпэтам, як у сябраў арганізацыі, можна брацца за любую справу без боязі зрабіць яе някасна ці не дарабіць да канца. Пасля ўрачыстасць была працягнута за святочным сталом, які быў аздоблены разнастайнымі стравамі і прысмакамі, і, канешне ж, сімвалічным шампанскім "Князь Вітаўт".

Доўга сядзець за сталом не прыйшлося, бо вядоўчы вечарыны падрыхтавалі для прысутных надзвычай цікавую забаўляльную праграму ў выглядзе разнастайных гульняў, конкурсаў, якія прыйшліся даспадобы ўсім удзельнікам. Не абышлося і без музыкі, якая спадарожнічала імпрэзе да позняга вечара.

Ўсяго гэтага не было б, калі б не Марш Свабоды 1999 года, які, па словах Дзмітрыя Шыманскага, натхніў яго разам з сябрамі на стварэнне моладзевай арганізацыі. Былі вызначаны асноўныя прыярытэты і каштоўнасці арганізацыі:

і з а ц ы і : «грунтуючыся на прынцыпах вагаі да беларускай культуры, добрай к а й

ДЗЕДЗІЧ
МОЛАДЗЬ-НАДЗЕЯ БЕЛАРУСІ!

разычлівасці і ўзаемадапамогі, павышаць грамадзянскую актыўнасць моладзі шляхам правядзення асветніцкіх і адукацыйных праграм, культурных і экалагічных мерапрыемстваў».

За гэтыя 5 год было зроблена шмат: штогадовая акцыя "Зробім лепш" па добраўпарадкаванні двароў і пад'ездаў горада, экалагічныя акцыі па ачыстцы ад смецця Мухаўца, намаганні па кансервацыі руін былога кляштара бернадзінак, што знаходзіцца на Шпітальным востраве Берасцейскай крэпасці, выданне інфармацыйна-аналітычнага бюлетэна "Дзедзіч", які карыстаецца вя-

лікай папулярнасцю сярод студэнцкай моладзі, семінары ў навучальных установах па праблемах ВІЧ/СНІДу і ёддэфіцыту, сустрэчы берасцейскай моладзі з вядомымі беларускімі літаратарамі. Усім гэтым і шмат якімі іншымі карыснымі справамі мы займаліся на працягу гэтых пяці год. Разам з тым сябры "Дзедзіча" актыўна ўдзельнічаюць у палітычным жыцці. Мы былі назіральнікамі на ўсіх выбарах, пачынаючы з 2000г., прымалі ўдзел у агітацыйных кампаніях і кампаніях байкоту, дапамагалі арганізоўваць мітынгі і пікеты.

Актыўная грамадзянская пазіцыя "дзедзічаў" паўплывала на пазітыўнае стаўленне да нас з боку жыхароў горада, якія дзякуюць за акцыі па паляпшэнні эстэтычнага выгляду двароў горада, нас падтрымліваюць знакамітыя дзеячы беларускай культуры. Гэтае разуменне патрэбнасці грамадству натхняе нас на ўсё новае і новыя карысныя справы. Будзем рабіць Беларусь квітнеючай краінай разам!

«Дзедзіч» святкуе юбілей

ШАНОЎНЫЯ БЕРАСЦЕЙЦЫ!

– Калі Вы падзяляеце нашыя погляды на сучасную сітуацыю ў Беларусі і нашыя надзеі на будучыню,

– калі Вы жадаеце супрацоўнічаць з намі, стаць сябрамі "Сузор'я" ці проста перадаць цікавую інфармацыю,

паведамляем, што звязана з намі можна праз распаўсюджвальнікаў нашай газеты, альбо па тэл.: 23-68-02 з 13⁰⁰ да 21⁰⁰.

Маб.: (029) 660-57-41, (029) 725-15-39.

МЫ ЧАКАЕМ ВАС!

Прэс-служба БАМГА "Сузор'е"

ГАНАРОВАЯ ЎЗНАГАРОДА

Шаноўныя чытачы! З прыемнасцю паведамляем Вам, што інфармацыйна-аналітычны бюлетэнь "Дзедзіч" восенню гэтага года быў узнагароджаны Дыпламам II ступені на 2 Рэспубліканскім конкурсе вучнёўскіх і студэнцкіх газет.

Хочацца адзначыць, што значная роля ў гэтым належыць менавіта Вам. Менавіта дзеля Вас мы на працягу вось ужо амаль пяці гадоў імкнемся да самаўдасканалення і самаразвіцця.

Ужо колькі год рэдакцыя газеты з уважлівасцю прыслухоўваецца да кожнай парады і прапановы, дасланай Вамі, а таму матэрыял, які можна знайсці на старонках выдання, у пэўнай ступені, створаны менавіта Вамі – нашымі чытачамі. Зыходзячы з гэтага можна меркаваць, што ўзнагарода, якую атрымаў бюлетэнь, з'яўляецца заслужанай і доўгачаканай.

У склад журы конкурса ўваходзілі прадстаўнікі найбольш папулярных беларускамоўных выданняў: "Настаўніцкая газета" і "Літаратура і Мастацтва", а таксама дзеячы культуры Беларусі. Старшынём журы выступалі Народны пазёр Ніл Гілевіч.

Што да арганізатараў конкурса, то гэта Беларускае дзяржаўнае педагогічнае ўніверсітэт імя Максіма Танка ў асобе дэкана факультэта народных мастацтваў Алесь Лозькі і грамадскае аб'яднанне "Таварыства беларускай школы". Прычым, з прыкрасцю для сябе і (спадзяемся) з сорамам для рэктарата нашай Alma Mater, паўстае пытанне: "Чаму ўніверсітэт у Менску можа дазволіць сабе правесці конкурс падобнага характару, а ў нашым родным БрДУ "Дзедзіч" лічыцца крамолай?"

Андрусь УРУБЛЕЎСКІ

АДНЫМ РАДКОМ

НАВІНЫ МОЛАДЗЕВЫХ АРГАНІЗАЦЫЙ –
У ЭЛЕКТРОННАЙ РАССЫЛЦЫ

Фонд "Дзедзіч" распачаў выпуск электроннай рассылкі Dzedzich week-news з навінамі жыцця моладзевых арганізацый (МА) Берасцейшчыны. Таксама ў рассылцы змяшчаецца інфармацыя аб адукацыйных праграмах, семінарах, аб'явы аб конкурсах праектаў і стыпендый і, безумоўна, крыху гумару.

Рассылка будзе штотыднёвай, але чым больш будзе навін, тым часцей яна будзе выходзіць. Просім усе МА дасылаць нам інфармацыю пра свае мерапрыемствы – былыя і плануемыя.

Падпісання на рассылку можа любы жадаючы. Трэба толькі даслаць ліст на адрас: dzedzich@mail.ru.

Dzedzich week-news

СПЫНІМ ЗДРАДУ РАЗАМ!

Група студэнтаў БрДУ дабілася адмены ініцыятывы старшыні студэнцкага гарадка Яўгена Мыкуша "Аб увядзенні ў студэнцкіх інтэрнатах пасады Дзяжурны па паверсе".

Прычынай масавай незадаволенасці студэнтаў стала так званая "Інструкцыя дзяжурнага па паверсе", якая, апроч іншага, прадугледжвала знаходжанне дзяжурнага студэнта на "працоўным" месцы на працягу 12 гадзінаў, што з'яўляецца грубейшым парушэннем Працоўнага кодэксу РБ і сведчыць аб некампетэнтнасці асоб, якія займаліся распрацоўкай падобных "запісак". За час кампаніі, якую студэнцкая ініцыятыўная група распачала пад лозунгам "Нет школе стукачкі! Спынім здраду разам!", было сабрала больш за 800 подпісаў. Спіс нязгодных з падобнай пастановай быў пададзены на імя рэктара БрДУ М. Часноўскага, які вымушаны быў пагадзіцца з патрабаваннямі студэнтаў. Такім чынам, на практыцы быў у каторы раз пацвержаны стары тэзіс: "Разам мы сіла!"

Dzedzich week-news

ВЕЛЬМІ ЦІКАВА ЗАВЯРШЫЛІСЯ ВЫБАРЫ ПРАФОРГА НА ГЕАГРАФІЧНУЮ ФАКУЛЬТЭЦЕ БЕРАСЦЕЙСКАГА ДЗЯРЖАўНАГА УНІВЕРСІТЭТА, ЯКІ АДБЫЛІСЯ 22 СНЕЖНЯ.

Усё пачыналася па сцэнарыю, які не змяняецца ўжо колькі год запар. Выступілі цяперашні прафорг Вячаслаў Свібовіч, яго намеснік А. Белавусяў, загадчык спартыўнага аддзела С. Упіравец, якія расказалі аб праведзенай працы. З іх выступлення можна адзначыць адно тое, што ўсё ў нас добра і няма наогул ніякіх праблем. Аднак нават наўскідку ўсё не так: студэнтам забараняецца карыстацца басейнам у вольную часіну, кіраўніцтвам універсітэта было прапанавана ўвесці дзяжурства ў інтэрнатах па паверхах, якое б магло негатыўна адбіцца на навучальным працэсе.

Потым узяла слова дэкан геаграфічнага факультэта – Алена Мікалаеўна Грыгаровіч, якая ўсё толькі хваліла студэнцкі прафкам. Услед за ёй выконваючы абавязкі старшыні універсітэцкага прафкама так

Шаноўныя сябры!

Рэдакцыя "Дзедзіча"

з задавальненнем прыме ад Вас бясплатны прыватны аб'явы ў наступны нумар бюлетэня, які пабачыць свет у сярэдзіне студзеня 2005 г.

Звяртайцеся па тэл.: (0162) 23-68-02 да 15.01.05.

ПІКЕТ НЯЗГОДНЫХ,

АБО ПАЛІТЫЧНЫ ФЛЭШ-МОБ ПА-БЕРАСЦЕЙСКУ

ЗАРАЗ ПА АБВЯШЧЭННІ "ВЫНІКАЎ" РЭФЕРЭНДУМУ ШМАТ ХТО З БЕЛАРУСАЎ (Я ТАКСАМА) УПЕРШЫНЮ З ТАКОЙ ВЫРАЗНАСЦЮ УСВЯДОМІЎ, У ЯКІМ КРАІ ЁН ЖЫВЕ.

Раставацца з ілюзіямі і (досыць цьмянымі, праўда) надзеямі заўсёды нялёгка. Але мабыць не гэта прымусіла колькіх чалавек 22 кастрычніка выйсці з хатаў і стаць у пікет на плошчы Леніна. Хутчэй гэта былі: па-першае, пачуццё

І проста дзіва бярэ, чаго ўлады так ненавідзяць/баяцца малую групку людзей? Ці не адчуваюць яны трывогі, што калі будучы гэта ігнараваць, то гэтыя дзесяткі чалавек ператворацца ў сотні, тысячы? Аднак нельга і проста маўчаць. Проста час цяпер такі, што народ не мае магчымасці інакш выказаць сваё абурэнне, свой пратэст. Апошні рэфэрэндум і апошнія парламенцкія выбары яркава гэта засведчылі. Мабыць варта адмяніць ужыванне надалей гэтых недарэчных слоў, замяніўшы іх тэрмінамі кшталту "апусканне бюлетэняў у шчыліну".

Быць неаб'якавымі да долі свайго краю, выказаць свой пратэст на ўласнай кухні лёгка. Дый рэжым не супраць гэтага. Абы

салідарнасці з тымі менскімі хлопцамі, якіх за страшнае злачынства – вымаганне ад уладаў праўды "вязалі" дзядзькі ў цывільным; па-другое, пачуццё абавязку.

Тыя колькі дзесяткаў чалавек, якія выйшлі на гэты пікет – не фанатыкі і не прыдуркі. Яны проста ведаюць свае правы і не прытрымліваюцца той філасофіі, якая так пашырана ў нашым грамадстве – філасофіі мышы пад мятлой. Пагадзіцеся, ужо адно гэта заслугоўвае павагі. Доўжыўся, праўда, пікет ўсяго каля 20 хвілін, бо сярод пікетуючых было шмат студэнтаў, а ў нашы часы вылецець з універсітэту за "паліцічаскую дзеецельнасць" зусім нескладана.

22 кастрычніка 2004г. Берасце. Плошча Леніна.

не вылазілі "з-пад мятлы".

А народ – не быдла. Гэта – сіла. Не верыце? Спытайце ў Юшчанкі. Проста трэба усвядоміць гэта і гадаваць у сабе неталерантнасць да хлусні і фанатызму.

Ю.Рка

МАЛЕНЬКАЯ ПЕРАМОГА!

сама нічога дрэннага ў адрас прафкама факультэта не сказаў і нават уручыў прафоргу граматы.

А вось далей пачалося самае цікавае: выбары членаў прафкама і, адпаведна, выбары прафкама. Калі з першым пунктам складанасцей не ўзнікла, то з другім было ўсё не так гладка.

Прапанову правесці выбары прафкама закрытым шляхам (выбіралі б толькі тыя, хто ўваходзіць у прафкам) савет адхіліў, і выбары праходзілі галосна. На пост прафкама былі прапанаваны тры асобы: А.Кісяляў, М.Пылік, Ю.Хлебаў. Кожны з іх распавёў пра сябе, і пачалося абмеркаванне: шмат дэбатаў, якія да поўнага паразумення не прывялі. Але сыхлілі на тым, што прафоргам будзе чалавек, які жыве ў інтэрнаце.

Варта адзначыць, што дэкан А.М.Грыгаровіч з нейкай прычыны дазволіла сабе адкрыта выказацца супраць кандыдатуры Андрэя Кісялява, студэнта 4 курса. І тое не так, і гэтае... А галоўнае, відаць, што не свой. Андрэй, у сваю чаргу, выступіў у абарону сваёй асобы і пераканаўча аргументаваў, што ўсе выпадкі дэкана маюць павярхоўны характар.

Выбары праходзілі адкрыта. Па меркаваннях некаторых удзельнікаў, калі б галасаванне было тайным

(праз бюлетэні для галасавання), вынікі маглі б быць зусім іншымі. Пагадзіцеся, цяжка падняць руку за таго кандыдата, супраць якога толькі што так адкрыта выступіў твой дэкан. Прафоргам геаграфічнага факультэта стаў Мікалай Пылік (33 галасы). А.Кісяляў набраў 11 галасоў, а на трэцім месцы апынуўся Юрый Хлебаў з 1 галасам.

Пасля паседжання А. Кісяляў выказаў сваё меркаванне наконт выбараў:

– Па-праўдзе кажучы, добра, што мяне не выбралі, таму што ў пары з цяперашнім дэканам мы б не знайшлі паразумення ў шмат якіх пытаннях. Але мы паказалі, што пэўная група людзей можа адкрыта адстойваць свой пункт гледжання, які не супадае з пунктам гледжання кіраўніцтва.

Некаторыя са студэнтаў з насмешкай адносіліся да тых людзей, якія выступілі ў падтрымку альтэрнатыўнага кандыдата, і казалі аб іх паражэнні. На што аднадушчы Андрэя Кісялява адказвалі: "Гэта не паражэнне, а маленькая перамога, за якой будучы наступныя."

Вольны СТРАЛОК

ПАМАРАНЧАВАЯ РЭВАЛЮЦЫЯ

19.11.2004. КІЕЎ. КАНТРАКТОВА ПЛОШЧА. ТАБАР "ПАРЫ". НАМЁТ. НАШЫ СЦЯГІ ПОБАЧ З УКРАЇНСКІМІ, АЗЕРБАЙДЖАНСКІМІ, ГРУЗІНСКІМІ. ПЕРШАЙ НАШАЙ РЭАКЦЫЯЙ БЫЛІ АДВАЛЕННЫЯ СКІВІЦЫ, КАЛІ МЫ ПАБАЧЫЛІ АПАЗІЦЫЙНЫ НАМЁТАВЫ ГАРАДОК І ЛЮДЗЕЙ, ШТО ПАД АГІТАЦЫЙНЫ АКАМПАНеМЕНТ З РУПАРА ЗАПРАШАЛІСЯ ДА ЎДЗЕЛУ Ў МІТЫНГУ НА ПАДТРЫМКУ КАНДЫДАТА АД АПАЗІЦЫІ ВІКТАРА ЮШЧАНКІ.

Нам як прадстаўнікам незалежнага назірання ўзрадаваліся як родным. – 3 гэтых слоў пачаў нашу размову Сяржук Гаўрыленка – адзін з сябраў "Дзедзіча", які разам з шэрагам іншых беларусаў непасрэдна ўдзельнічаў у назіранні за другім турам прэзідэнцкіх выбараў на Украіне і прымаў чынны ўдзел у акцыях апазіцыйнай дэмакратыі.

– Што падштурхнула паехаць у Кіеў?

– Найперш, асабістыя перакананні ў тым, што перамога апазіцыі на Украіне ў 2004г. – гэта вялікі шанец для перамогі апазіцыі ў Беларусі ў 2006г. А па-другое – гісторыя ўжо ведае лістападаўскае паўстанне, калі адной з прычын паражэння была разрозненасць сярод розных Выканаўчых камітэтаў і кіраўніцтва. Такім чынам, у нас ёсць выдатны шанец прайсці гэты шлях у іншым накірунку, які вядзе да падзення хімеры Расейскай Імперыі.

– Як праходзілі выбары?

– Першапачаткова трэба зазначыць, што насельніцтва Кіева выступала ў падтрымку кандыдата ад апазіцыі. Вобразна кажучы, Кіеў набыў памаранчавы колер. Нягледзячы на гэта, нават у цэнтры Кіева ўлада дапускала даволі значныя фальсіфікацыі на выбарчых участках. Напрыклад, у адной з грамадскіх устаноў было выкарыстана надужыванне службовымі паўнамоцтвамі або назіраліся выпадкі, калі сіламі ўлады прадстаўнікі прэсы і міжнародныя назіральнікі гвалтоўна выдаліліся з выбарчых участкаў.

– Як ты лічыш, афіцыйна аб'яўленыя вынікі галасавання аб'ектыўныя?

– Па словах кіраўніка кампаніі Юшчанкі Александра Зінчэнкі, фальсіфікацыі дапускаліся на ўзроўні мясцовых і акружных выбарчых камісій і, нават, ЦВК. Нягледзячы на гэта, прадстаўнікі штабу апазіцыі выказвалі цвёрдую ўпэўненасць у перамозе Юшчанкі, зазначаючы пры гэтым, што перамогу яшчэ трэба адстаяць, заклікаючы тым самым людзей да ўдзелу ў мітынгу на Майдане Незалежнасці.

– Ці адпавядае інфармацыя аб колькасці удзельнікаў мітынгу, якую падаюць афіцыйныя ўлады Расеі і Беларусі, сапраўдным фактам?

– Паводле маіх назіранняў ужо да 20.00 у надзелу на Майдане прысутнічала 75.000 чалавек. Да раніцы панядзелка гэтая лічба павялічылася да 100.000, а пад вечар колькасць мітынгуючых падоўжылася. Паводле неафіцыйных дадзеных, на раніцу аўторка на плошчу выйшла яшчэ 100.000 чалавек. Колькасць удзельнікаў мітынгу ў значнай меры павялічылася за кошт студэнтаў Кіева-Магілянскай акадэміі і універсітэтаў іншых гарадоў, у прыватнасці, Львоўскага ўніверсітэта. Прычым, даволі адметным фактам з'яўляецца заклік да ўдзелу ў мітынгу з боку прадстаўнікоў рэктаратаў. На дзень нашага ад'езду колькасць мітынгуючых дасягнула 300.000, і не дзіўна – вырашалася будучыня Украіны, будучыня Еўропы і ў тым ліку Беларусі.

Сяржук Гаўрыленка

– Ці былі табой заўважаны факты неадэкватных паводзінаў на мітынгу?

– Адметна, што на мітынгу асабіста мной не было заўважана аніводнага п'янага. Гэта сведчыць найперш пра тое, што жыхары Кіева і госці сталіцы вельмі адказна паставіліся да сваёй першапачатковай задачы – удзелу ў мітынгу.

– Што непасрэдна ўваходзіла ў абавязкі беларускай групы?

– Прадстаўнікі нашай групы, у якую ўваходзілі сябры "Дзедзіча", АГП, БНФ, Зубра і МФ – каля 300 чалавек ад РБ, мелі гонар праявіць сябе ў розных відах дзейнасці: ахова намётавых мястэчкаў, раздача ўлётак, непасрэдна ўдзел у мітынгу, і, галоўнае, міжнароднае назіранне непасрэдна на выбарчых участках. Важным фактарам дзейнасці ўкраінскай апазіцыі была і застаецца наяўнасць уласнага незалежнага тэлевізійнага канала, які, зрэшты, можна назваць адзінай крыніцай, якая перадае цалкам аб'ектыўную інфармацыю пра падзеі на Майдане і агульны ход выбараў. На жаль, улада прымяняе вялікія намаганні да спынення працы «5 каналу».

– Па тэлевізіі я бачыў сімваліку аб'яднання "ПОРА". Што гэта за рух і якія ягоныя мэты?

– Кааліцыя ўкраінскіх моладзевых арганізацый "ПОРА" утварылася ў пачатку 2004г. Яна ўвабрала ў сябе цалкам розныя моладзевыя плыні – ад усходнеўкраінскіх хіпі да галічанскіх скінхэдаў. Нягледзячы на розныя жыццядзейныя прыярытэты, прадстаўнікі гэтых арганізацый здолелі аб'яднаць сваю дзейнасць на карысць будучыні, не дапускаючы пры гэтым унутрыкааліцыйных спрэчак.

– Дзякую за інтэрв'ю.

Напрыканцы хацелася б дадаць, што прагрэсіўная частка беларускага грамадства салідарна з украінскім нацыянальным рухам. XXI ст. можна з упэўненасцю назваць Новай Вясной Народаў – паміраюць дэспатычныя рэжымы (Грузія, Украіна). Імперыялістычныя тэндэнцыі расейскай палітыкі сустрэкаюць зацятую супраціў залежных раней ад яе краін. З-пад ярама ўжо вызвалілася Грузія. За сваю свабоду змагаецца Украіна. Наступнай у гэтым спісе абавязкова будзе Беларусь.

Гутарку вёў А. УРУБЛЕЎСКИ

"ARCHE" ПАБЫВАЎ У БЕРАСЦІ

Дваццаць другога снежня ў цэнтры імя У.Калесніка на філалагічным факультэце адбылася творчая сустрэча студэнтаў БрДУ з рэдакцыяй часопіса "ARCHE". Арганізатарамі сустрэчы выступілі дэканат філалагічнага факультэта, фонд "Дзедзіч", БАМГА "Сузор'е". Дзякуючы ім студэнцкая моладзь атрымала магчымасць пабачыць выбітных дзеячаў навукі і культуры.

Пачаў сустрэчу галоўны рэдактар часопіса Валер Булгакаў, які распавёў пра становішча, у якім апынуўся "ARCHE" пасля апошніх захадаў з боку Міністэрства інфармацыі. "Белсаюздрук" без тлумачэння прычынаў разарваў дамову на распаўсюд "ARCHE". Па часопісе нанесены жорсткі ўдар: 85% асобнікаў часопіса прадавалася праз сеткі і крамы, якія цяпер сталі недаступнымі. Але рэдакцыя раіць чытачам не паддавацца роспачу і шукаць "ARCHE" ў прыватных распаўсюднікаў. Так што інтэлектуальная эліта Беларусі не застаецца без улюбёнага часопіса, калі здолее навязаць кантакты з мясцовай сеткай распаўсюду. А па самых апошніх звестках, часопіс "ARCHE" атрымаў два папярэджанні ад таго ж Міністэрства інфармацыі і, хутчэй за ўсё, будзе зліквідаваны.

Пасля выступаў знакаміты беларускі філосаф Валянцін Акудовіч, які заклікаў моладзь любіць Беларусь галавой, а не толькі сэрцам, як гэта адбываецца зараз. Далей настаў час вершаў і песняў у выкананні Андрэя Хадановіча, талент і гумар якога, гледзячы па воплесках у аўдыторыі, удзельнікам сустрэчы спадабаліся. На заканчэнне гітару ў рукі ўзяў Зміцер Бартосік, песні якога заўжды вызначаліся гумарам і глыбокім асэнсаваннем сучасных праблем Беларусі.

Спявае Андрэй Хадановіч

Увечары прэзентацыя часопіса "ARCHE" адбылася таксама ў актавай залі Берасцейскай абласной бібліятэкі імя М.Горкага, пасля чаго менскія госці завіталі на сядзібу "Дзедзіча", дзе ў нефармальнай абстаноўцы берасцейская моладзь вяла з імі гутарку пра сучасныя праблемы беларускай літаратуры і асабліва маладых беларускіх паэтаў.

Dzedzich week-news

P.S. Для цікаўных паведамляем, што часопісы "ARCHE" можна замовіць на сядзібе "Дзедзіча".

ДЗЕНЬ БАРАЦЬБЫ ЗА СВАБОДУ І ДЭМАКРАТЫЮ

НАС ЗАЎСЁДЫ РАДУЮЦЬ СВЯТЫ. АСАБЛІВА ТАКІЯ, ЯК МІЖНАРОДНЫ ДЗЕНЬ СТУДЭНТА. СЁННЯ СВЯТА ГЭТАЕ – МАНІФЕСТ МАЛАДОСЦІ, ЛЮБОВІ ДА ЖЫЦЦЯ, ПРАГІ ДА ПАЗНАННЯ. АДНАК МАЛА ХТО ВЕДАЕ, ШТО ЗАСНАВАННЮ ЯГО ПАПЯРЭДНІЧАЛІ ТРАПІЧНЫЯ, ЖУДАСНЫЯ ПАДЗЕІ.

Святкаванне 17 лістапада мае некалькі вытокаў. Перш за ўсё яно адзначаецца ў памяць аб расправе над студэнцкай дэманстрацыяй у акупаванай немцамі Празе ў 1939г.

Нягледзячы на нямецкую акупацыю Чэхаславакіі, 28 кастрычніка 1939г., у дзень узнікнення самастойнай чэхаславацкай дзяржавы, у Празе адбыліся спонтанныя маніфестацыі грамадзян. У гэты ж дзень нямецкі салдат параніў чэшскага медыка Яна Аплетала, які вяртаўся дадому з працы. Праз некалькі дзён той памёр. У дзень яго паха-

вання, 15 лістапада, па ўсім горадзе прайшлі стыхійныя мітынгі. Тады тысячы пражскіх студэнтаў напоўнілі вуліцы горада, пратэстуючы супраць гітлераўскай акупацыі. Праз два дні, 17 лістапада, войскі СС занялі памяшканні ВНУ сталіцы, расстралялі групу пражскіх студэнтаў-патрыётаў, што ўваходзіла ў Супраціўленне Чэхаславакіі. Тысячы студэнтаў і выкладчыкаў кінулі ў канцлагеры.

На дапамогу чэхаславацкім студэнтам прыйшлі брытанцы. У прыватнасці, Оксфардскі ўніверсітэт прыняў усіх жадаючых працягнуць перарваную вышэйшую адукацыю ў Велікабрытаніі і выдаў ім пасля заканчэння брытанскія дыпламы.

Праз два гады (1941г.) у Лондане на міжнароднай сустрэчы студэнтаў-змагароў супраць фашызму і быў, цяпер ужо афіцыйна, заснаваны Міжнародны дзень студэнта ў памяць герояў Супраціўлення.

У гэты ж дзень, 17 лістапада, але ўжо праз 50 гадоў, студэнты зноў выйшлі на вуліцы Прагі. На гэты раз іх шэсце было разагнана не нацыстамі, а паліцыяй ЧССР. Гэтая падзея дала пачатак шэрагу ўсеагульных дэманстрацый у лістападзе-снежні 1989г., якія пацягнулі за сабой адстаўку ўрада ЧССР, стварэнне ўрада народнага даверу, а затым і правядзенне свабодных прэзідэнцкіх і парламенцкіх выбараў у краіне. Пазней чэхаславацкія падзеі 1989г. атрымалі назву "аксамітнай рэвалюцыі".

Сёння Дзень студэнта – свята маладосці, свята ўсіх тых, хто захоўвае ў душы агонь творчасці, прагу ведаў, пошукаў і адкрыццяў. Аднак кожны год 17 лістапада ў Чэхіі праходзяць разнастайныя мерапрыемствы ў памяць пра падзеі 1939 і 1989 гг.

Усё ў нашых руках – мы самі можам зрабіць наша жыццё больш цікавым і разнастайным. А галоўнае – мы павінны памятаць пра свабодалюбівых і смелых пражскіх студэнтаў, якія не пабаяліся ўголос сказаць "не" насіллю і хлусні.

Алена ДЗЕМІДЗЮК

"КРАМБАМБУЛЯ" ПЕЛА ЗА ЮЩЕНКО,

А "ЛЕПРИКОНСЫ" И ТИХАНОВИЧ С ПОПЛАВСКОЙ –
ЗА ЯНУКОВИЧА

Накануне президентских выборов с туром по Украине проехали "Леприконсы" и "Верасы" в лице Александра Тихановича и Ядвиги Поплавской.

– Мы не агитировали за конкретного кандидата в президенты. Если и были какие-то заявления, то в поддержку русского языка, равных возможностей для всех культур, неделимости Украины и так далее, – сказал Александр Тиханович.

Есть, правда, небольшой нюанс – концерты проходили в бело-голубых тонах. Их, как известно, в своей агитационной кампании использовал кандидат от власти Виктор Янукович.

А вот группы "Крамбамбуля" и N.R.M. открыто высту-

ВНИМАНИЕ!

ПРИГЛАШАЕМ ВОЛОНТЁРОВ ДЛЯ ПОДДЕРЖКИ ЕДИНОГО КАНДИДАТА ОТ ДЕМОКРАТИЧЕСКИХ СИЛ НА ПРЕЗИДЕНТСКИХ ВЫБОРАХ 2006г.

- Вас не устраивает ситуация в стране, но вы верите, что её можно изменить;
- Вы устали верить обещаниям Лукашенко и поддерживаете демократическую оппозицию;
- Вы желаете внести свой вклад в возрождение независимой и процветающей Беларуси;
- Вам больше 18 лет, и вы можете посвятить часть своего времени избирательной кампании;
- Вы хотите приобрести навыки общения с людьми, умения убеждать, взглянуть на выборы изнутри: не как простой избиратель, а как активный участник событий –

НАМ НУЖНА ВАША ПОМОЩЬ!

МЫ ОБЕЩАЕМ:

- проведение для вас образовательных семинаров, стажировок как в г. Бресте, так и в других городах и странах;
- обеспечение вас всеми необходимыми навыками ведения эффективной агитации;
- предоставление возможности продолжить свою политическую карьеру при нашей поддержке;
- создание дружеской атмосферы и знакомство с интересными людьми.

ЧТО МОЖНО ДЕЛАТЬ: сбор подписей, распространение листовок, расклейка плакатов, агитация, участие в создании предвыборной программы, наблюдение за выборами.

ЗВОНИТЕ НАМ В ЛЮБОЕ ВРЕМЯ ПО ТЕЛ:

23-68-02, (029) 660-57-41, (029) 725-15-39, 41-12-00.

Брестская городская организация Партии БНФ

пили в поддержку кандидата от объединённой оппозиции Виктора Ющенко.

Десант белорусских рокеров высадился в Киеве 1 декабря и вечером дал грандиозный концерт на Майдане.

– Мы впервые выступали перед такой огромной аудиторией, – признался лидер обеих групп Лявон Вольский, как только вернулся в Минск. – Мы вышли на сцену сразу после выступления Виктора Ющенко. Принимали группы очень тепло, песню "Госьці" публика даже подпевала, поскольку ее прекрасно знают на Украине.

Когда закончился концерт, мы дошли к палаткам с белорусскими флагами и пообщались с нашими соотечественниками. Какие впечатления? Это натуральная революция, народ сам выбирает себе руководителя. Впечатление такое, что там, в Киеве собралась вся Украина – в общем, сложно передать словами, это надо видеть!

"КП в Беларуси"

(на фото: салісты «Крамбамбулі»
Сяргей Міхалок,
Лявон Вольскі,
Аляксандр Кулінковіч)

МАЛАДЫЯ ГАЛАСЫ

АЛЕ Я БУДУ ТУТ!..

Мы працягваем змяшчаць на старонках нашага выдання творы маладых літаратараў, на якія так багата берасцейская зямля. Калі Вы жадаеце атрымаць аб'ектыўную адзнаку сваёй творчасці або проста Вам няма з кім падзяліцца сваімі літаратурнымі дасягненнямі – звяртайцеся да нас. Будзем радыя "прычыніцца" да запальвання новых літаратурных зорак. А пакуль, знаёмцеся:

***

Хваляванне. Здзіўленне.

Глухі недавер,

Але я буду тут.

Гэта цверды намер.

Хоць мне прыйдзеца цяжка -

Я застаюся.

Мабыць, ворагі будуць,

Але я не баюся.

Будзе страх. Будзе крыўда.

Будзе боль, нават цяжар,

Але ж будзе таксама ў мяне

Лепшы сябар.

Станем мы з ім змагацца

За праўду і веру.

Станем нішчыць прыхільнікаў

Злога намеру.

І тады вось чужы гэты дом,

Ненавісны,

Стане нам самым родным,

Утульным і блізім.

Vi

Мамута Вікторыя. Нарadzілася ў Дзень ведаў – 1 верасня 1987г. у Берасці. Скончыла СШ №12. Зараз вучыцца на 1 курсе геаграфічнага факультэта Берасцейскага дзяржаўнага ўніверсітэта.

ЧЫ-ТО ЧУВСТВА

Обида. Смущенье.

Судьбы огорченье.

Борьба была сильная,

Но бесполезная.

Протест от отчаянья.

Ненависть, бурчание.

Стыдливая маска

Под внешностью деланной.

Сильно возмущение.

Сильно до безумия.

Ну почему так?

Кругом, каждый - враг!

Ты их всех любишь-

Они унижают.

Ты к ним стремишься -

Они же - бросают.

Как дальше жить

С душою разгневанной?

Рана раздerta

И вновь кровоточит.

Стервятники-братья

С нее пьют, кто хочет.

Изменить все, наладить -

Напрасна попытка,

А забыть и оставить -

Нелепая пытка.

Возмущение вечно.

Протест бесконечен.

И страданиям чьим-то

Конец не намечен.

Ви

"ДАЙТЕ НАМ ШАНС,

А ТО МЫ ПАМРОМ СРЕДИ ПУСТЫХ БУТЫЛОК"

Здравствуйте, это Саша? Или Сирожка?" – позвонили мы артистам, чьи "Калыханкі", снятые из эфира Первого музыкального телеканала 15 ноября, до сих пор так и не вышли. "Это Саша. И Сирожка тоже", – голоса клоунов были грустными и раздавались как из-под земли. Признаться, мы и не ожидали, что клоуны тоже могут заморачиваться какими-то проблемами и хандрить. "Так, может, приехать? Поговорим?" – предложили мы. "Ну, дык чакаем..." – тихо сказал Сирожка и положил трубку. В трубке раздалось пронзительно грустное: пи-пи-пи...

ДОМА У САШИ И СИРОЖИ

Артистов мы застали в подвале телевидения. Здесь они не выходя живут с мая. В мае их попросили с Первого Национального канала сразу после того, как ребята побывали в передаче "Вести недели" на канале "Россия". Что сказали не так, артисты не знают до сих пор. Возможно, цензорам не понравилось, что клоуны комментировали политинформации на предприятиях Беларуси. Ну, так на то они и клоуны, чтобы народ веселить. А теперь вот даже на Музыкальный телеканал не пустили. Почему?

– Мы дагдаваемся. У нас есць дзядька дваюрадны, он работает в Минске начальником и нас не любит, потому что мы его кавер парэзали в детстве... А ишо мы бачыли, как он з саседкай за амбарам цалаваўся. А исчо у него 40 сотак зямлі вмести 25 паложаных. Мы аднаго не знаём: дзе он начальником работает?

– А про что ваши программы? Может, они идеологически неверны?

– Дык у гэтым и вапрос! Каб мы знали, что не так. Мы ж мирныя хлопцы, пакуда нас прадюсер не забрал на телевидинне, мы мирна жыли у сваіх Нижних Юргелях и вывадили новую пароду галубей мира. Мы их учили, чтобы ани на винтовки

садились и мешали салдатам Буша стрэлять. И на генералаў гадили, чтобы яны уважэние терали в глазах салдат, и салдаты их не слушались. Нас ЮНЭСКА взяло пад сваю ахрану как рэдких экзэмпляраў народнага славесна-

га творчества. Ведь мы уже много хорошага для маладежы сделали, хлопцы вернулись да сваіх каранёў и ужэ знают такая слова, как "мачанка", "затирка", "калдыр". А па Музыкальнаму каналу мы хацели выступиць с праграмай "Про попсу" и расказаць, чаму сичас артистав так многа пахожих.

– И почему?

– Да патаму шта паят связками, а не чакрами... И у них ат этава многа врэмени на размнажэньне... Вот ад артистав-гомикау врэда меньше – ани не размнажающя... А сичас эти "Фабрики" пашли, страшна падумаць, што будет.

– Интересно.

– Вот и прадюсеры нам сказали, прарывайтесь в эфир, вступайте в рады бэрэсэма, тогда вас

пустят. А прадюсеры у нас грамотная. Знают, что такое "рейтинг" и "позитив". И мы рашыли написать начальнику бэрэсэма: дайте нам шанс, а то мы так и памром здесь, в падвале телевидення, сярод пустых бутылок. Если падходим, пусть бяруць. Мы можам не проста так вступиць, а в качестве двух рабочих единиц и работать в гардеробе и на хлебазэке. А не, так мы и адступимся. Вплоть да самаликвидации.

– Так если они у вас продюсеры такие грамотные, почему не купят вам одежду попрличнее, говорить правильно не научат?

– Так они все на баб тратят!!! А нам говорят, что мы самародки и нас портить нельзя, – в один голос взорвались Саша и Сирожка.

– А зачем вам на белорусские каналы?

– Как эта!? Эта ж наша родина!

ПОЧЕМУ КЛОУНОВ НЕ ПУСКАЮТ В ЭФИР?

Продюсер Первого музыкального канала Валерий Кравчук на вопрос: "Почему Саша и Сирожка не вышли в эфир?" отослал нас к сайту. Там было написано: "...открылась техническая проблема... В день первого эфира выяснилось, что технически связь просто не в состоянии пропустить через себя такой поток данных..."

От себя Валерий Кравчук добавил, что если стоимость передачи информации на спутник снизится с 18 тысяч долларов хотя бы до 3-4 тысяч, "Калыханкі" в эфир выйдут. Но по всему было понятно, что за 3-4 тысячи на спутник никого не пустят.

Правда, украинский канал М1 почему-то находит деньги на техническое обеспечение эфира "Калыханак" и на этом канале Саша и Сирожка занимают первую строчку в рейтингах. Белорусский Музыкальный одинокых российских артистов крутит, а белорусских самородков в конце очереди ставит. Обидно. Ведь у украинцев и Верка Сердючка, и Саша и Сирожка. А у нас никого.

"КП в Беларуси"

ГІСТАРЫЧНЫ КАЛЯНДАР

10 СНЕЖНЯ

10 снежня 1948г. Генеральная Асамблея ААН зацвердзіла і абвясціла **Усеагульную дэкларацыю правоў чалавека**. Асамблея звярнулася з заклікам да ўсіх дзяржаў – сяброў ААН – абнародаваць гэст Дэкларацыі і зрабіць усё магчымае для «яе распаўсюджвання, абвясчэння і растлумачэння, галоўным чынам у школах і іншых навучальных установах»...

11 СНЕЖНЯ

11 снежня 1876 г. на Смаргоншчыне нарадзіўся кампазітар **Мечыслаў Карловіч**, сын славутага этнографа і музыколага Яна Карловіча. Пасля вучобы ў Нямецчыне ён пасяліўся ў Варшаве, дзе заснаваў сімфанічны аркестр, пісаў сімфоніі. Паводле прызнання самога М.Карловіча, ён з дзяцінства любіў беларускія песні і матывы іх шчодрэ ўключыў у свае творы. Асабліва гэта адчуваецца ў трыпціху «Адвечныя песні» і ў «Літоўскай рапсодыі». Сёння гэтыя творы ёсць у рэпертуары сімфанічнага аркестра Беларускага радыё і тэлебачання.

21 СНЕЖНЯ

21 снежня 1796 г. нарадзіўся **Тамаш Зан**, культурны герой беларускай мінуўшчыны. Ён скончыў Менскую гімназію і Віленскі ўніверсітэт. Тамаш Зан – адзін з заснавальнікаў таварыства філаматаў і філарэтаў, ён сябраваў з Адамам Міцкевічам, Янам Чачотам. За антырасейскую дзейнасць быў сасланы ў Арэнбург амаль на дваццаць гадоў. Праўда, яму пашчасціла адтуль вярнуцца і ўжо да канца дзён жыць на Радзіме.

22 СНЕЖНЯ

22 снежня 1925 г. Віленшчына была перайменаваная ў **Віленскае ваяводства**. Такім чынам, край рабіўся адміністрацыйнай адзінкай польскай дзяржавы. Канфліктная тэрыторыя была захопленая войскам генерала Жалігоўскага яшчэ ў 1920г., але гэтага захопу не прызналі многія краіны свету, і таму статус Віленшчыны цэлых пяць гадоў быў неакрэслены. І вось, у 25-м было створана Віленскае ваяводства, якое будзе існаваць да 1939г., калі Польшчу падзяляць паміж сабою сталінская Расія і гітлераўская Нямецчына.

А вось што пісалі 22 снежня 1913 г. у «**Нашай Нівы**»: «Апошні месяц году – самы свабодны ў гаспадарцы, дык хай кожны стараецца забарыць крыху грошай – з канём ці з сякерай у лесе. Бабы хай ачысцяць і выбеляць хату перад вялікім святам – Калядамі; дзецюкі прыпомняць песні, якія пялі іх бацькі і дзяды на Каляды і як гулялі з «кабылай», «казой» ці «мядзьведзем». Вось яшчэ адна вытрымка: «Кожны беларус павінен рупіцца, каб у старшыні, у старасты выбіралі найлепшых, найбольш справядлівых людзей. Памылка людзей у тым, што яны шукаюць шчасця на чужым шляху замест таго, каб шукаць на сваім». Так пісаў каляндар «Нашай Нівы» ў 1913 г.

24 СНЕЖНЯ

У 1784г. нарадзіўся **Зарыян Даленга-Хадакоўскі** – даследчык гісторыі і мовы. Ён скончыў каталіцкае вучылішча ў Слуцку. Даленга-Хадакоўскі быў самым першым беларускім археолагам – яшчэ ў 1818г. ён атрымаў дазвол Віленскага ўніверсітэта на раскопкі і пачаў вывучаць старажытныя курганы. Яго моцна цікавіла паходжанне роднага народа, рассяленне старажытных плямёнаў, іхні побыт і культура. А яшчэ ў часе экспедыцый Даленга-Хадакоўскі збіраў і запісаў народныя песні.

ПАЛЁТ СІНЯЙ ПТУШКІ

У МІНУЎШЧЫНУ НЕЛЬГА ВЯРНУЦЦА, АЛЕ ЯЕ МОЖНА ПАСПРАБАВАЦЬ АДНАВІЦЬ. СПРОБАЙ "РЭСТАЎРАЦЫ" ГІСТОРЫІ ГОРАДА МОЖНА З УПЭЎНЕНАСЦЮ ЛІЧЫЦЬ КАРЦІНУ БЕРАСЦЕЙСКАЙ МАСТАЧКІ НАСТАССІ ФЯЦІСАВАЙ Пад назвай "ПАЛЁТ СІНЯЙ ПТУШКІ".

Найбольш цікавым з поўнай адказнасцю можам паведаміць, што змяшчэнне будынкаў на карціне дакладна адпавядае рэчаіснасці. Вось, напрыклад, чыгуначны вакзал на поўначы горада. Яшчэ Карл Барамеа, заканадаўца архітэктуры, заяўляў, што пры градабудуўніцтве асабліва ўвага павінна надавацца гандлёвым шляхам. Таму ў Сярэдневеччы самыя прыгожыя будынкы стаялі ўздоўж ракі, па якой плылі караблі, а ў Новым часе асабліва ўвага надавалася чыгуначцы.

У Берасці спляліся ажно 3 найгалоўнейшыя чыгуначныя шляхі, таму ўжо ў 1886г. тут узводзіцца вакзал. Яго будуць у псеўдагатычным стылі. Падобны на нейкую сярэднявечную крэпасць, ён стаў адным з найпрыгажэйшых і найбуйнейшых вакзалаў свайго часу.

Берасцейскі вакзал абышоўся царскаму ўраду амаль у 2 млн. рублёў золатам. За два рублі па тым часе можна было набыць ягня. Дарэчы, праз 15 год менавіта тут, на Берасцейскім чыгуначным вакзале, адбудзецца першая сустрэча двух будучых імператараў Мікалая II і Вільгельма II. Яны на той момант яшчэ не будуць займаць прэстала, а Германія і Расія будуць знаходзіцца ў найлепшых стасунках. Каб падкрэсліць гэта, будучы імператары са сваёй першай сустрэчы робяць пацыфічны маскаррад. Цсарэвіч Мікалай апрапае нямецкую форму, а прынц Вільгельм начапляе на плечы залатыя эпалеты. У такім выглядзе яны і пабачылі адзін аднога ўпершыню.

Мастачка не абмінула сваёй увагай і вуліцу Савецкую. Дарэчы, раней яна мела палярную назву "Паліцэйская". Зараз гэтая вуліца лічыцца культурным цэнтрам горада. Тут месцяцца крамы, рэстараны, кінатэатры. Вось, напрыклад, кінавідацэнтр "1 Мая". Пасля Вялікай Айчыннай ён першы распачаў сваю работу ў горадзе, хаця будынак і не быў прыстасаваны для кінатрагядаў, бо раней тут знаходзілася жаночая гімназія.

У календары-даведніку горада Брэст-Літоўска за 1913г. пазначана, што па колькасці навучальных устаноў горад можа звацца культурным цэнтрам нават у параўнанні з губернскімі гарадамі. Справа ў тым, што ў пачатку XX ст. Берасце перажывае адукацыйны "бум". За нейкія 15 год у

горадзе адкрыліся 5 новых вучэльняў, а былыя сярэднія навучальныя ўстановы пераўтварыліся ў "вышэйшыя".

Асобна хацелася б выдзяліць жаночую гімназію мадам Грышковай. Менавіта тут выкладаў нехта Уладзімір Сямёнавіч Высоцкі. Разумнейшы чалавек, у кішэні якога ляжалі ажно тры дыпламы аб вышэйшай адукацыі. Свайго сына ён назваў у гонар дзёда Сямёнам. А калі ў сына з'явілася сваё дзіця, яго па традыцыі таксама назвалі ў гонар дзёда – Валодзем. Уладзіміру Сямёнавічу-малодшаму хопіць адной адукацыі, каб знайсці сваё месца ў гісторыі. Яго дзед, Уладзімір Сямёнавіч-старэйшы скончыць свае жыццё раней, чым прозвішча Высоцкі стане знакамітае ва ўсім свеце.

На карціне намаляваны таксама і Краязнаўчы музей. Дарэчы, менавіта ў гэтым будынку некалі знаходзіўся першы Зімовы тэатр Берасця. Гісторыя берасцейскага тэатра была распачата яшчэ езуітамі. Яны былі добрымі акцёрамі ў жыцці, і, каб не губляць навыкі, пабудавалі тэатр і пры сваім калегіюме. У рэшце рэшт ордэн езуітаў быў забаронены, яшчэ праз час было спалена і само васьмісотгадовае Берасце, таму новы горад свой тэатральны летапіс пачынае менавіта з гэтага будынка.

Ініцыятар і фундатар будаўніцтва – Арон Фогель. Гэты знакаміты ў Берасці купец быў проста апантаны Мельпаменай. 1 траўня 1888г. у гарадскім садзе ён будзе драўляны тэатр з унікальнай мабільнай сцэнай, якая магла пры жаданні трансфармавацца ў эстраду, арэну ці нават падмосткі. Але з надыходам халадоў, паказы трэба будзе спыніць да самай вясны. Фогель не можа дапусціць гэтага і будзе шыкоўны асабняк.

1 снежня таго ж году тэатр адкрывае першы Зімовы сезон. З гэтага часу асабняк Фогеля становіцца культурным цэнтрам Берасця. Акрамя тэатра, у ім знаходзіцца самы рэспектабельны гатэль і самая шыкоўная ў горадзе рэстарация. Тут збіраюцца актрысы, госці горада, увесь вышэйшы свет Берасця...

Але тэатр – гэта не тое, на чым можна зарабляць грошы. Вялікія выдаткі сталі Арону не па кішэні. Ён абанкрочыўся. Шыкоўны асабняк стаў дзяржаўнай маёмасцю, і тут замест багемы размясціліся чыноўнікі. Толькі ў 1990г. сюды зноў прыйшла муза, на гэты раз Клію. І зараз тут знаходзіцца схаваная пад шкло гісторыя краю, а са сцен льецца нічым не стрыманая музыка. Музыка, якую можна ўбачыць.

Настасся Фяцісава. "Палёт сіняй птушкі". Фрагмент.

БАРАЊІЦЬ ПОЛЬШЧУ ПАЙШЛІ МНОГІЯ БЕЛАРУСЫ

НА СТАРОНКАХ "ДЗЕДЗІЧА" ўжо закралася замоўчаная ці падаваная тэндэнцыя на тэма службы Беларусаў у пранямецкіх збройных фармаваннях. Між тым, Беларусаў не толькі за Савецкі і нямецкі бакі. Яшчэ меней вядома нам пра Беларусаў у баявым складзе трэцяй сілы – польскіх збройных фармацый, гэта значыць партызанскіх аддзелаў арміі Краёвай і франтавых польскіх злучэнняў. Магчыма, гэта так дзеля таго, што Беларусаў з польскіх фармацый былі найменш сведамыя сваёй нацыянальнасці, гэта значыць уважалі сябе за палякаў, або, прынамсі, выдавалі сябе за такіх.

Для Войска Польскага, а, значыць, і для Беларусаў у яго складзе, Другая Сусветная вайна пачалася 1 верасня 1939 года, з нападам Нямеччыны на Польшчу. Наогул, насуперак папулярнай вершаванай прымаўцы "Вы не думайце, палякі, вас не будзем бараць, мы пасядзем у акопах і гарэлку будзем піць" трэба сказаць, што Беларусаў біліся, хоць і без асаблівага імпульсу, але і баязліўцамі не былі. Тыя Беларусаў, якія трапілі ў нямецкі палон (40-70 тыс. ад агульнай колькасці 300 тыс. палонных), трактваліся лепш чым палякі: імі апекавалася спецыяльнае Беларускае Прадстаўніцтва, яны адпускаліся на волю і ўладкоўваліся на працу. Цалкам магчыма, што сёй-той з палякаў з практычных меркаванняў запісаўся Беларусам. Апроч менаваных прывілеяў паводле савецка-нямецкіх пагадненняў урадзімцы Заходняй Беларусі маглі вяртацца на Бацькаўшчыну.

Па выбуху савецка-нямецкай вайны паводле польска-савецкіх пагадненняў з польскім Лон-

данскім эмігранцкім урадам для сумесных дзеянняў на савецка-германскім фронце створана Польская армія ў СССР. У яе склад увайшлі польскія палонныя (палоненыя ў часе "вызваленчага паходу" Чырвонай Арміі ў Заходнюю Беларусь і Заходнюю Украіну), а таксама некаторыя рэпрэсаваныя і дэпартаваныя жыхары гэтых земляў (вядома, палякі – прынамсі, афіцыйна – з нацыянальнасці). Гэтая шасцідзесяцітысячная армія была аб'яднаная з войскам Польскім у Польскую Армію на Усходзе (дзеінічала на тэрыторыі Ірака). Асабісты склад яе браў удзел у аперацыях саюзнікаў у Паўночнай Афрыцы, Італьянскай кампаніі 1943-45гг.

Бліжэй да канца вайны яшчэ адной крыніцай папаўнення асабістага складу гэтых фармацый нечакана зрабіліся некаторыя пранямецкія фармацыі, у тым ліку і Беларуска. Беларусаў ўсведамлялі хуткі канец гітлерызму.

Але вяртацца ў Савецкі Саюз, тым больш ісці ў савецкі палон, ніякай ахвоты хіба ні ў кога з іх не было. Вось жа і ішлі ў англійскія ці ў амерыканскія. А адтуль, каб "абяліць" сябе, ішлі ў польскія фармаванні.

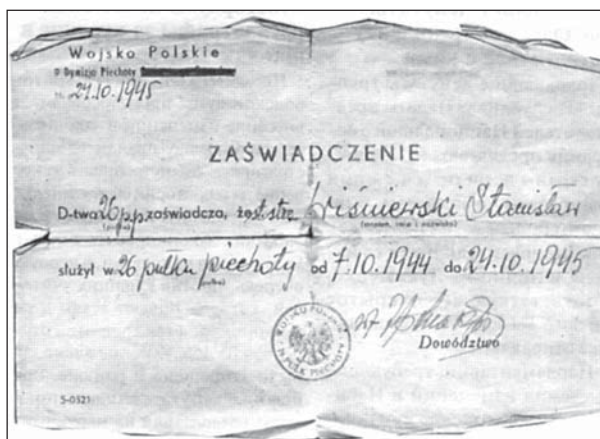
Польскаму Лонданскаму эмігранцкаму ўраду ўдалося "выбіць" у саюзнікаў абавязанне не прымушаць грамадзян даваенай Польшчы, а, значыць, і "красавякаў" вяртацца ў новую, камуністычную, Польшчу і Савецкі Саюз. Гэта пазбавіла тысячы людзей трагічнага лёсу палітвязняў.

Заходнія Беларусаў па вайне ўтварылі хрыбет Беларускай паваенай эміграцыі, найбольш свядомы і дзейсны.

Лёс партызан Арміі Краёвай быў смутнейшы. На пачатку 50-х польскі партызанскі рух, нягледзячы на частковую падтрымку сярод мясцовага насельніцтва, быў поўнасюцю падаўлены.

Акоўцы не маглі шукаць ратунку на Захадзе. Іх чакалі або высланне або куля НКВДыста, карацей кажучы, зноў цяжкі і ахвяры ў імя чужых ідэй і ідэалаў.

Горст ВЭССЭЛЬ

Пасведчанне аб службе ў Войску Людовым.

ГІСТАРЫЧНЫ КАЛЯНДАР

24 СНЕЖНЯ

4 снежня

1798г. нарадзіўся яшчэ адзін наш зямляк – вялікі паэт **Адам Міцкевіч**, аўтар слаўтай паэмы "Пан Тадэвуш". З'явіўся на свет Адам Міцкевіч на хутары Завоссе каля Наваградка. У Наваградку скончыў школу і паступіў у Віленскі ўніверсітэт. І пачалося ягонае багаце на падзеі жыццё. Адам Міцкевіч надта любіў і цаніў Беларускаю мову. У сваёй лекцыі ў Калеж-дэ-Франс у Парыжы ён назваў Беларускаю мову самай гарманічнай і з усіх славянскіх моваў найменш змененай. Праўда, пісаў свае вершы Міцкевіч па-польску, бо пальшчызна ў ягоны час была прызнанай літаратурнай мовай, а Беларускаю заставалася доляю фалькларыстаў і этнографу.

А.Міцкевіч. З партрэта Я.Аляшкевіча.

27 СНЕЖНЯ

24 гады таму пакінуў гэты свет **Антон Антановіч**, віленскі Беларускі навуковец, які сваю кар'еру прысвяціў вывучэнню ўнікальных помнікаў пісьма – алькітабаў. Гэта кнігі Беларускіх татар-мусульманаў XVII ст., якія пісаліся па-Беларуску арабскімі літарамі. Дзякуючы алькітабам мовазнаўцы маюць магчымасць вывучаць асаблівасці тагачаснага Беларускага вымаўлення, якія кірылічныя кнігі не перадавалі. У сваёй манасграфіі "Беларускія тэксты, пісанія арабскімі пісьмом, і іх графіка-арфаграфічная сістэма" (гэтая кніга выйшла ў Вільні ў 1968 г.) Антановіч даследаваў 24 рукапісныя помнікі татара-мусульманскага пісьменства на Беларускай мове. Трэба заўважыць, што так грунтоўна гэтую тэму ў Беларускай навуцы даследаваў бадай толькі Антон Антановіч.

29 СНЕЖНЯ

29 снежня 1884г. памёр славуты Беларускі паэт і драматург **Вінцэнт Дунін-Марцінкевіч**.

Класік нацыянальнай літаратуры нарадзіўся ў збяднелай шляхецкай сям'і пад Бабруйскам. Разам са сваёй сям'ёй ён браў удзел у паўстанні 1863г. Апошнія гады жыцця правёў пад наглядом паліцыі ў фальварку Люцынка, што каля Івянца. Між іншым, Дунін-Марцінкевіч пераклаў па-Беларуску паэму Адама Міцкевіча "Пан Тадэвуш". А найбольшую славу яму прынеслі п'есы "Ідылія" ("Сялянка"), "Пінская шляхта" і "Залёты".

29 снежня 1989г. **Вацлаў Гавэл** стаў першым некамуністычным прэзідэнтам Чэхаславакіі за апошнія 40 гадоў. Зараз многія Беларуска палітыкі згадваюць пра Гавэла. Маўляў, вось бы і нам такога прэзідэнта.

КАРЫКАТУРА АД WI

СТРАВЫ З АГАРОДНІНЫ І ГРЫБОЎ

ЧАСТКА 3.

СМАЧНА ЕСЦІ!

ГАЛУБЦЫ ХУТКІЯ

500 г свежай капусты, 2 ст. лыжкі рысу, 300 г ялавічнага фаршу, 1 цыбуліна, 3 ст. лыжкі топленага масла, 4 ст. лыжкі паніровачных сухароў, 1,5 шклянкі рэдкай смятаны, 0,5 шклянкі тамату-пюрэ, соль, перац.

Свежую капусту нашаткаваць, змяшаць з мясным фаршам, змельчанай і абсмажанай цыбуляй, адвараным да напайгатунасці рысам, соллю і перцам. З атрыманай масы сфармаваць галубцы авальнай формы, укачаць іх у сухары, абсмажыць.

Складзі галубцы ў жароўню, заліць смятанай, змешанай з таматам-пюрэ і тушыць да гатоўнасці.

ГАЛУБЦЫ З БУЛЬБАЙ

800 г капусты, 400 г бульбы, 1 яйка, 2 цыбуліны, 3 ст. лыжкі топленага масла, 1,5 шклянкі рэдкай смятаны, 0,5 шклянкі тамату-пюрэ, соль.

Качан капусты, з якога выразана храпка, апусціць у падсоленую ваду, якая кіпіць, паварыць 3-5 хвілін, затым выняць, аддзяліць капусныя лісты, зрэзаць патаўшчэнні. Вараную бульбу патаўчы, дадаць нашаткаваную падсмажаную цыбулю, дробна пасечанае варанае яйка, соль, перамяшаць.

На кожны ліст пакласці падрыхтаваны фарш, загарнуць у выглядзе канверта. Галубцы злёгка абсмажыць, складзі ў жароўню, заліць смятанай, змешанай з таматам-пюрэ, і тушыць 30-40 хвілін.

БАБКА МАРКОЎНАЯ

600 г морквы, 2 ст. лыжкі мукі, 2 яйкі, 100 г сметанковага масла, 10-12 г дражджэй, 2-3 ст. лыжкі цукру, соль.

Аскрэбаную моркву змяльчыць на тарцы, дадаць разведзеныя ў цёплай вадзе дрожджы, яйкі, соль, цукар, масла, перамяшаць і паставіць у цёплае месца. Калі маса падыдзе, выкладзі яе ў форму, змазаную маслам, і выпечы ў духоўцы на лёгкім агні.

КАША ГАРБУЗОВАЯ

600 г гарбуза, 1 шклянка проса, 3 шклянкі малака, 1 ст. лыжка цукру, 1 ст. лыжка сметанковага масла, соль.

Спелы гарбуз ачысціць ад лупіні і насення, нарэзаць невялікімі кубікамі, заліць гарачай вадой (2 шклянкі) і варыць каля 10 хвілін. Затым дадаць соль, цукар, усыпаць прамытае проса. Калі вада амаль выпарыцца, уліць гарачае малако і варыць да загуствання. Пакласці ў кашу масла, перамяшаць, паставіць у негарачую духоўку на 20-30 хвілін.

ГАРБУЗ З БУЛЬБАЙ

300 г гарбуза, 3 ст. лыжкі тоўчанай бульбы, 0,5 шклянкі малака, соль.

Ачышчаны ад лупіні і насення гарбуз нарэзаць кавалкамі, адварыць у невялікай колькасці вады, патаўчы. Тоўчаны гарбуз змяшаць з тоўчанай бульбай, дадаць гарачае малако, соль, праварыць.

САЛАТА «МЕНСКАЯ»

250 г свежых грыбоў (або сушаных 50 г), 3-4 бульбіны, 150 г кіслай капусты, 1-2 цыбуліны, 2 ст. лыжкі алею, 1 ч. лыжка воцату, 1 ч. лыжка цукру, соль.

Свежыя (або сушаныя) грыбы зварыць, дробна парэзаць. Звараную ў лупінах бульбу абараць, нарэзаць маленькімі скрылькамі. Цыбулю нашаткаваць. Кіслую капусту перабраць, вялікія кавалкі змяльчыць. Усе прадукты перамяшаць, заправіць алеем, воцатам, цукрам і соллю.

САЛАТА СА СВЕЖЫХ ГРЫБОЎ

500 г свежых грыбоў, 2 ст. лыжкі воцату, соль, перац, зелень пятарушкі.

Добра вымытыя грыбы зварыць у падсоленай вадзе, ахаладзіць, нарэзаць тонкімі скрылькамі. Алею ўзбіць з воцатам, дадаўшы соль і молаты чорны перац. Гэтай сумессю заправіць грыбы, зверху густа пасыпаць змельчанай зеленню пятарушкі.

ІКРА ГРЫБНАЯ

500 г салёных грыбоў (розных відаў), 2 цыбуліны, 3 ст. лыжкі алею, перац, зелень.

Салёныя грыбы розных відаў разам з падсмажанай на алеі нашаткаванай цыбуляй прапусціць праз мясарубку, дадаць па смаку перцу, перамяшаць.

Гатовую ікру выкладзі горкай, пасыпаць змельчанай зеленню.

ГРЫБЫ СВЕЖЫЯ, СМАЖАНЫЯ ПА-СЯЛЯНСКУ

500 г свежых грыбоў, 2 цыбуліны, 2 бульбіны, 2-3 ст. лыжкі смятаны, 100 г сметанковага масла, соль, зелень.

Грыбы ачысціць, абліць кіпенем, прамыць, нарэзаць, выкладзі на патэльнію. Калі з грыбоў выпарыцца амаль уся вадкасць, пакласці масла, дробна пакрышаную цыбулю і нарэзаную невялікімі кубікамі бульбу, дадаць соль і смажыць да гатоўнасці бульбы.

Перад падачай на стол пакласці смятану, прагрэць, пасыпаць дробна нарэзанай зелянінаю пятарушкі і кропу.

БІТОЧКІ ГРЫБНЫЯ

500 г свежых грыбоў, 50 г белага хлеба, 1 цыбуліна, 1 яйка, 1 ст. лыжка паніровачных сухароў, 2-3 ст. лыжкі алею, соль.

Свежыя грыбы ачысціць, старанна прамыць, апусціць на 2-3 хвіліны ў кіпень, зліць ваду. Грыбы разам з цыбуляй і замочаным белым хлебом двойчы прапусціць праз мясарубку. Дадаць яйка, соль, перамяшаць. З атрыманай масы сфармаваць біткі, укачаць іх у сухары і абсмажыць з абодвух бакоў. Да грыбных біточкаў падаць пюрэ з бульбы.

ГРЫБЫ З ЯЙКАМІ

500 г свежых грыбоў, 2 яйкі, 100 г сметанковага масла або здору, соль.

Перабраныя і прамытыя грыбы парэзаць, пакласці на патэльнію. Калі выпарыцца вадкасць, дадаць масла або здор і смажыць да гатоўнасці. У канцы смажання ўбіць яйкі, перамяшаць, паставіць яшчэ на 10 хвілін у нагрэтую духоўку.

ГРЫБЫ, ТУШАНЫЯ Ў ВЯРШКАХ

500 г грыбоў, 1 шклянка вяршкоў, 1 ст. лыжка сметанковага масла, соль, зелень, прыправы.

Грыбы ачысціць, старанна прамыць, абліць кіпенем, затым парэзаць, пасаліць, злёгка абсмажыць. Перакладзі грыбы ў рондаль, заліць вяршкамі. Зелень пятарушкі і кропу звязаць, у сярэдзіну пучка пакласці лаўровы ліст, гваздзіку, змясціць у грыбы. Тушыць прыкладна гадзіну (лепш у духоўцы). Калі грыбы будуць гатовы, зелень выняць.

МАЧАНКА ГРЫБНАЯ

100 г сушаных грыбоў, 2 цыбуліны, 1 ст. лыжка мукі, 1 ст. лыжка маргарыну, 4 ст. лыжкі смятаны, соль, перац.

Папярэдне замочаныя грыбы адварыць, нарэзаць саломкай. Пасераваную мuku развесці невялікай колькасцю ахалоджанага грыбнага адвару, змяшаць з асноўнай часткай грыбнага адвару, дадаць падсмажаную цыбулю, смятану, соль, перац. Атрыманым соўсам заліць грыбы, давесці да кіпення.

Да грыбной мачанкі падаць вараную бульбу.

Беларуская Палічка (<http://knihi.com>)
(Працяг – у наступных нумарах «Дзедзіча»)

МАЛАДОЕ ПІВА

«ДЗЕДЗІЧ» ПРАЦЯГВАЕ ПУБЛІКАВАЦЬ ТЭКСТЫ НАЙБОЛЬШ ПАПУЛЯРНЫХ БЕЛАРУСКІХ ПЕСЕНЬ ДЛЯ ТЫХ, ХТО ЛЮБІЦЬ АД-

ЗАСПЯВАЕМ!

ПАЧЫВАЦЬ ПАД ЗВОН ГІТАРЫ. А ТЫМ, ХТО ЖАДАЕ НАБЫЦЬ БЕЛАРУСКІЮ МУЗЫКУ, РАІМ ТЭЛЕФАНАВАЦЬ У РЕДАКЦЫЮ.

Narodny albom

С G
Неяк у дубове
G C
Неяк у зялёнай
Am E
Каштавалі хлопцы
E Am
Піва маладое
Піва маладое
Ў куфлі налівалі
І адзін адному
Гэтак прамаўлялі
Першы куфаль піва
Вып'ем за сустрэчу
Вып'ем за сустрэчу
За цудоўны вечар

D A
А па першым куфлі
E A
Трэба паўтарыць
D Am
Маладое піва
E Am
Заўсёды шуміць
Вып'ем другі куфаль
Маладога піва
За дзяўчатак нашых
Каб жылі шчасліва
А па другім куфлі
Трэба паўтарыць
Маладое піва
Заўсёды шуміць

Трэці куфаль вып'ем
За нас за малайцаў
Каб свяціла сонца
Ў нашае ваконца
А па трэцім куфлі
Трэба паўтарыць
Маладое піва
Заўсёды шуміць
А чацверты куфаль
Вып'ем за сяброўства
Каб канаць самотна
Нам не давалося
Па чацвертым куфлі
Трэба паўтарыць
Маладое піва
Заўсёды шуміць

Пяты п'ем за тое
Каб добра жылося
Каб елася смачна
Саладка пілося
А па пятым куфлі
Трэба паўтарыць
Маладое піва
Заўсёды шуміць
Шосты вып'ем моўчы
За тых хто ня з намі
Каб ня зналі гора
Каб бяды ня зналі
А па шостым куфлі
Трэба паўтарыць
Маладое піва
Заўсёды шуміць

Сёмы за край родны
Восьмы за «пагоню»
Каб гарэлі зоркі
Каб ляцелі коні
А па сёмым восьмым
Трэба паўтарыць
Маладое піва
Заўсёды шуміць
П'ем дзевяты куфаль
За добрых людзей
Заспявайма разам
Гэй гэі гэі!
Гэй гэі гэі
Гэй гэі гэі
Гэй гэі гэі
Гэй гэі гэі

ОТКРЫТОЕ ПИСЬМО БЕЛОРУССКИХ МУЗЫКАНТОВ ХРОНОЛОГИЯ

МЫ, БЕЛОРУССКИЕ МУЗЫКАНТЫ, СЧИТАЕМ НЕОБХОДИМЫМ ВЫСКАЗАТЬ НЕДОУМЕНИЕ И ОЗАБОЧЕННОСТЬ ПО ПОВОДУ ПРЕССИНГА, КОТОРЫЙ ИСПЫТЫВАЕМ УЖЕ ПОЧТИ ДВА МЕСЯЦА, ПРОШЕДШИХ ПОСЛЕ 21 ИЮЛЯ 2004 ГОДА. В ЭТОТ ДЕНЬ МЫ, ГРУППЫ "ПАЛАЦ", DRUM ECSTASY, "НЕЙРО ДЮБЕЛЬ", N.R.M., ДМИТРИЙ ВОЙТЮШКЕВИЧ, ZET И POMIDOR/OFF ВЫСТУПИЛИ НА КОНЦЕРТЕ, ПРИУРОЧЕННОМ К 10-ЛЕТИЮ ПРАВЛЕНИЯ АЛЕКСАНДРА ЛУКАШЕНКО... ОДНАКО УЖЕ НА СЛЕДУЮЩИЙ ДЕНЬ МЫ СТАЛИ ОЩУЩАТЬ НА СЕБЕ ПОСЛЕДСТВИЯ УЧАСТИЯ В ЭТОЙ АКЦИИ.

Наши концерты отменяют в последний момент под надуманными предлогами, а то и вовсе запрещают. Работники телевидения и радиостанций неоднократно говорили нам, что существует некий запрет на упоминание в информационных блоках и трансляцию песен групп-участников концерта на площади Бангалор в государственных электронных и печатных СМИ (газеты "Республика", "Советская Белоруссия", "Звязда" и т.п., ТВ: Первый Национальный, ЛАД, СТБ, ОНТ; радио: Первая и вторая программы Национального радио, "Радиус FM", "Пилот FM", "Радио Минск", "Новое Радио"). Также осуществляется давление на руководства коммерческих радио и

Лявон Вольскі – саліст NRM

единственного в республике Первого Музыкального Канала. В этом несложно убедиться: достаточно позвонить в эфир любой из перечисленных FM-станций и попросить поставить песню одной из "опальных" групп. Вы получите отказ.

Мы чувствуем себя так, как если бы нам связали руки, поставили на цыпочки и накинули петлю. Вроде и не повесили, но и жизнью это не назовешь. Поэтому мы хотим сделать следующее заявление:

1. Мы не являемся оппозицией, но имеем гражданскую позицию. И эта позиция заключается в том, чтобы жить и свободно работать в своей стране.

2. Мы законопослушные граждане и выполняем законы, даже когда они направлены против нас. Однако сейчас мы столкнулись с "телефонным правом" советских времен. И потому мы хотим знать, на каком основании нас запрещают, что мы нарушили.

3. Мы озабочены действиями властей, направленными против современной белорусской музыки. Мы знаем, что Министерство

культуры разрабатывает новое положение: перед каждым выступлением нужно будет согласовывать (или "литовать", как говорили при советском строе) репертуар участников концерта.

Принятие этого положения Советом Министров Беларуси – вопрос времени. После этого некое жюри получит возможность запрещать любые концерты белорусских рок-групп.

Считаем эти действия неправомерными и противоречащими принципам свободы слова.

4. Мы обращаемся к общественности, тем, кому небезразлична данная ситуация, с просьбой направить письма поддержки группам по адресу bum210704@tut.by.

А также задать вопрос "Почему запрещаются группы?" госчиновникам:

Министр культуры Гуляко Леонид Павлович
Министерство культуры Беларуси 220004,
Минск, пр-т Машерова, 11.
факс 223-90-45.

Министр информации Русакевич Владимир Васильевич

Министерство информации Беларуси 220004,
Минск, пр-т Машерова, 11.

5. Представителей СМИ просим провести журналистское расследование, в результате которого ответить на вопрос: кто обращался на радиостанции страны и отдавал приказ не пускать в эфир группы, выступившие на митинге 21 июля, кто и на каких основаниях запрещает сейчас этим группам участвовать в концертах?

Если никакого запрета нет – пусть нам об этом официально скажут. Итоги расследований попросим опубликовать.

6. Мы планируем объединиться в творческое объединение «Белорусская уния музыкантов» (БУМ), чтобы бороться вместе и поддерживать молодые группы, которые испытывают проблемы с организацией концертов.

Все, кто солидарен с нами в стремлении свободно жить и работать в Беларуси, призываем присоединиться к нашей инициативе.

Минск, Беларусь
16.09.2004

К письму мы прилагаем хронологию событий, дающих нам основание считать, что запрет на деятельность выше упомянутых групп существует.

«Крамольны» Зміцер Вайцюшкевіч

21 июля группы "Палац", Drum Ecstasy, "Нейро Дюбель", N.R.M., ZET, Д. Войтюшкевич и Pomidor/OFF выступили на официально разрешенном мероприятии Белорусской оппозиции приуроченном к 10-летию прихода к власти в Беларуси Александра Лукашенко.

22 июля на следующий день после митинга коллектив фолк-группы "Палац" в полном составе был уволен из УП "Белконцерт", где работал в течение последних четырех лет. Официальной причиной увольнения была названа низкая посещаемость концертов группы. Однако музыканты "Палаца" назвали это заявление не соответствующим действительности.

Аляксандр Кулінковіч – саліст гурта «Нейра-Дзюбель»

26 июля интервью от 10.07.2004 с группой Drum Ecstasy не выходит в газете "Республика". Главный редактор "Республики" лично наложил

вето на материал и сказал журналистке: "...работая в такой газете, необходимо быть политически грамотной и знать, у кого брать интервью".

30 июля на СТБ не выходит интервью с группой Drum Ecstasy снятое 26 июля. Журналисты сообщили о запрете показывать и упоминать в эфире Drum Ecstasy, "Нейро Дюбель", N.R.M., "Палац", Д. Войтюшкевич и Pomidor/OFF.

3 августа появился материал в БДГ о запрещении музыки белорусских групп на радио. В середине августа (по словам DJ) на всех радиостанциях и телеканалах появилась бумага с рекомендацией не использовать музыку и информацию о выше перечисленных группах.

В середине августа (по словам DJ) на всех радиостанциях и телеканалах появилась бумага с рекомендацией не использовать музыку и информацию о вышеперечисленных группах. 21 августа в частной беседе представитель ОНТ подтвердил, что такой документ существует.

23 августа в эфире перестала звучать музыка выше упомянутых групп. По словам DJ, её удалили с серверов радиостанций.

23 августа в частной беседе представитель канала СТБ подтвердил, что списки запрещенных к прокручиванию и ротации на государственных каналах ТВ и радио групп и исполнителей находятся у выпускающих редакторов канала СТБ.

27 августа после звонка из министерства культуры (за несколько часов до начала) отменен концерт в клубе "Блиндаж" с участием Pomidor / OFF, ZET, Garadzkiya.

10 сентября журналисту ТВ «Лад» не разрешили пригласить гр. Drum Ecstasy на передачу, посвященную фильму "Ночной дозор".

17 сентября отделом культуры и ГУВД Мингорисполкома запрещено участие групп "Палац", Крама, "Нейро Дюбель", N.R.M., Д. Войтюшкевича в акции "Музыканты в поддержку музыкантов" с участием В. Бутусова.

Еўрапейскі дом спатканняў належыць фундацыі «Новы стаў» (Люблін). Сустрэчы, семінары, імпрэзы для моладзі з розных краін Еўропы адбываюцца адна за адной - бесперапынна.

Гэты асяродак знаходзіцца ва ўласнасці адной з актыўна дзеючых грамадскіх арганізацый Люблінскага ваяводства – Фундацыі "Новы стаў". Ужо дзесяць гадоў "Новы стаў" працуе на карысць грамадзянскай супольнасці і салідарнасці паміж народамі, таму ад пачатку сваёй дзейнасці Фундацыя была адкрыта для кантактаў з прадстаўнікамі іншых народаў.

Менавіта з гэтай мэтай Еўрапейскі Дом Спатканняў і быў пабудаваны, дзякуючы фінансавай падтрымцы Фундацыі Польшка-нямецкага Супрацоўніцтва. Еўрапейцы даўно ўжо зразумелі каштоўнасць такога кшталту асяродкаў – месцаў з'яднання людзей і культур.

Асяродак, размешчаны ў маляўнічай мясцовасці Насутаў у даліне ракі Цяменьгі, спрычыняецца да незабыўных уражанняў, якія застаюцца ў удзельнікаў пасля сустрэчаў. Асяродак месціцца акурат у цэнтры ляснага комплексу Казлавецкага Парку Краявідаў.

ДОМ СПАТКАННЯЎ ЯДНАЕ КРАІНЫ І НАРОДЫ

У ЛІСТАПАДЗЕ 2004 ГОДА СЯБРЫ "ДЗЕДЗІЧА" БЫЛІ ЗАПРОШАНЫЯ НА "ЦІКАВЭ ШКАЛЕННЕ" "МАЛАДЫЯ ФІЛЬМОЎЦЫ ЕЎРАРЭГІЕНУ БУГ" У КУЛЬТУРНЫЦКІ АСЯРОДАК ЕЎРАПЕЙСКІ ДОМ СПАТКАННЯЎ, ШТО ЗНАХОДЗІЦЦА Ў НАСУТОВЕ НЕДАЛЁКА АД ПОЛЬСКАГА ГОРАДА ЛЮБЛІН.

Вялікія залі для канферэнцый, камфортныя пакоі, мілья і ўтульныя кавярні і рэстараты – усё гэта ахвяруе сваім гасцям Еўрапейскі Дом Спатканняў.

Спатканне з беларускай групай адбылося ў рамках адной з праграм фундацыі "Новы стаў": "Асяродак варштатаў медыйных". Апроч беларусаў, у спатканні ўзялі ўдзел прадстаўнікі суседняй Украіны з горада Луцк. Такім чынам, Еўрарегійен Буг (Любліншчына

– Берасцейшчына – Валынь) быў, з пункту гледжання геаграфіі, што называецца, у поўным складзе.

Гэтыя землі, на думку арганізатараў сустрэчы, павінны кантактаваць як мага больш актыўна і цесна. Асабліва зараз, пасля ўваходжання Польшчы ў Еўрасаюз, каб мяжа Польшчы з Украінай і Беларуссю не ператварылася ў новую жалезную заслану.

Таму мэтай візіту "дзедзічаў" і стала, найперш, усталяванне сувязяў з суседзямі. Вынікам візіту, у якім бралі ўдзел 7 прадстаўнікоў «Дзедзіча» на чале з кіраўніком арганізацыі Дзмітрыем Шыманскім, стала падпісанне дамовы пра супрацоўніцтва з фундацыяй «Новы стаў». Гэта азначае, што паездкі для маладых берасцейцаў у Люблін стануць больш даступнымі і масавымі.

Падчас семінара, які цягнуўся 6 дзён, удзельнікі атрымалі каштоўны досвед у галіне рэжысёрскай і апэратарскай працы, напісання сцэнараў да фільмаў. Практычныя заняткі выліліся ў стварэнне 2-х фільмаў розных жанраў – мастацкага і дакументальнага.

Маладыя фільмоўцы не маглі не наведаць старажытны Люблін – горад з багатай гісторыяй, вельмі прыгожай і велічнай сярэднявечнай архітэктурай.

Ад'езджалі шчаслівыя, з багажом новых ведаў ды з няўлоўным адчуваннем смутку: на Беларусі Еўрапейскіх Дамоў Спатканняў няма.

Алена ДЗЕМІДЗЮК

Прадстаўнікі «Дзедзіча» у Любліне сумяшчалі навучанне з культурнай праграмай

УВАГА!!!

БАМГА "Сузор'е" абвясчае дадатковы набор карэспандэнтаў у склад рэдакцыі ІАБ "Дзедзіч"

Студэнтаў, вучняў старэйшых класаў і ўсіх, хто жадае:

- Выказаць свае думкі,
- Навучыцца пісаць артыкулы,
- Зірнуць на акаляючы свет вокам журналіста,
- Стаць ля вытокаў стварэння новай моладзевай газеты,

просім звязацца з намі па тэл.: 23-68-02 з 18⁰⁰ да 21⁰⁰.

Маб.: (029) 660-57-41 (Дзмітрый), (029) 725-15-39 (Андрусь).

Таксама запрашаем да супрацоўніцтва мастакоў, карыкатурыстаў, фатографіаў.

АБ'ЯВЫ

Рэдакцыя бюлетэня "Дзедзіч" шукае распаўсюджвальнікаў выдання ў навучальных установах Берасця і вобласці.
Тэл. (0162) 23-68-02.

Рэдакцыя бюлетэня «Дзедзіч» запрашае да супрацоўніцтва карэспандэнтаў з Берасця і гарадоў вобласці.
Калі вы жадаеце выказаць свае думкі на нашых старонках, тэлефануйце: (0162) 23-68-02.

БРЭСЦКАЯ ГАРАДСКАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ПАРТЫЯ БНФ

распачынае новую агульнагарадскую кампанію "Разам за еўрапейскі дабрабыт".

СТАНЬ СЯБРАМ ПАРТЫІ БНФ!

Разам мы:

- Пабудуем сучасную эфектыўную гаспадарку;
- Усталюем парадак і вяршэнства Закона;
- Адстаім незалежнасць нашай Радзімы;
- Знішчым усеўладдзе і карупцыю чынавенства.

СТАНЬ СЯБРАМ ПАРТЫІ БНФ!

Ты зможаш:

- Атрымаць кваліфікаваную прававую дапамогу ў складаных жыццёвых сітуацыях;
- Прайсці курсы палітычнай і грамадзянскай адукацыі ў Беларусі і за мяжой;
- Зрабіць кар'еру адукаванага і перспектыўнага палітыка;
- Навязаць кантакты з нашымі партнёрамі ў краінах Еўропы;
- Знайсці новых сяброў, з карысцю для сябе і для Бацькаўшчыны праводзіць вольны час.

СТАНЬ СЯБРАМ ПАРТЫІ БНФ, каб шчыра казаць сваім дзеям і ўнукам: "Я зрабіў усё, каб ваша жыццё было шчаслівым!"

Як стаць сябрам партыі БНФ?

Тэлефануй: 23-68-02; (029) 641-20-98.

РАБОТА ЗА ГРАНИЦЕЙ

СТУДЕНТЫ ВУЗОВ КОСЯКАМИ ПОТЯНУЛИСЬ ЗА РУБЕЖ. НО НЕ НА ПЛЯЖИ КОТ Д'АЗЮР, НЕ НА АЛЬПИЙСКИЕ ЛУГА И ГОРЫ. МОЛОДЕЖЬ УЕЗЖАЕТ, ЧТОБЫ ЗАРАБОТАТЬ НА ЖИЗНЬ В СЛЕДУЮЩЕМ УЧЕБНОМ ГОДУ И ПОМОЧЬ СВОИМ РОДИТЕЛЯМ.

(Заканчанне. Пачатак у № 5)

ОТ ЗАБОРА ДО ОБЕДА

Вопрос о летней работе в Беларуси не праздничный: далеко не каждый имеет возможность потратить \$500-1500 для организации выезда за границу. Остается несколько вариантов. Первый: попытаться найти место в бригаде строителей или сколотить свою команду для "халтур". Второй: попытаться устроиться в некое людное место отдыха (ресторан, кафе, пансионат) на берегу озера или речки. Третий: договориться с председателем сельхозпредприятия о работе на земле. Четвертый: попытаться найти богатых белорусов, которые уезжают на лето отдыхать и хотят, чтобы кто-то присмотрел за их имуществом.

Летние зарплаты на внутреннем рынке труда весьма скромны. Чтобы за 2-2,5 месяца (сессия занимает большую часть июня) заработать чистыми \$400-500 на стройках, надо: а) иметь хорошую квалификацию; б) знакомства в этой сфере бизнеса. Выйти на рынок сельского строительства студентам очень сложно. Практически в каждом районе есть местные команды, которые строят и ремонтируют жилье, зная вкусы и требования местного населения. С учетом всех факторов средней летний студенческий заработок на стройках может составить \$200-250.

В ресторан или кафе официанты и менеджеры низшего звена привлекаются в пик сезона отпусков. Из-за неразвитой инфраструктуры отдыха представителю среднего класса Беларуси дешевле отдохнуть в Турции, Болгарии или Хорватии, чем на собственных озерах. Наплыв туристов есть, но с ним справляется местное население: для сельчан и жителей небольших городков это редкая возможность заработать. Вам очень повезет, если на этом сегменте рынка вы умудритесь заработать за лето \$150-200 чистыми.

Перспектива хорошо заработать в колхозах и совхозах улыбается только тем, кто имеет протекцию. В этом случае летняя зарплата может достигать и \$300, но это, несомненно, исключение. Хорошо, если вы уедете из белорусского села с \$50-100 в кармане.

Наконец, живя в доме богатого белоруса, пока тот отдыхает, около \$200 получить можно. С бейбиситтингом — больше, но богатых людей в нашей стране мало, а тех, кто показывает свое богатство, еще меньше.

ЗА ДАЛЬНИМ БУГРОМ

Работа в Америке или странах ЕС разнообразна. Бывали случаи, когда белорусские студенты зарабатывали за летний сезон \$5-6 тыс. В США наши студенты традиционно работают в летних лагерях (вожатыми или обслуживающим персоналом), в кафе или барах в курортных местах, реже на стройках или в офисах (уборщиками). Некоторые танцуют на дискотеках или показывают стриптиз. Работать приходится по 10-12 часов с одним выходным, без выходных больше платят. При удачном раскладе средний белорусский студент зарабатывает за лето чистыми (за вычетом первоначальных инвестиций и затрат на проживание) \$1200-1600. При добросовестной работе он получает хорошую репутацию и стабильное приглашение на следующий сезон. Если повезло с работой на стройке, то заработок может быть до \$2,5-3 тыс. В барах и ресторанах при хорошем раскладе на бойком месте вы можете получать до \$100 только чаевыми.

Работа у фермера тяжелее. Клубника, клюква, цитрусовые или овощи — здесь требуются и физические силы, и психологическая устойчивость. Если работодатель не очень скупой, то вы можете закончить лето с положительным балансом личного счета в \$1-1,5 тыс.

В этом году сезонный рынок занятости, особенно в ЕС, будет еще более конкурентным из-за расширения Союза. Граждане стран — новых членов ЕС имеют определенные преимущества по сравнению с белорусами или украинцами — не столько в виде заработка, сколько в виде правовой защиты договора и личной безопасности. Гастарбайтеры из Азии и с Ближнего Востока конкурируют с белорусами и ощутимо "сбивают" цены.

Летний исход белорусской молодежи на сезонные работы — это явление, которое будет с нами еще долго. Значит, число наших юношей и девушек, которые будут платить налоги в чужие бюджеты и решать чужие демографические проблемы, с каждым годом будет увеличиваться. Это, кстати, и есть одна из самых больших угроз национальной безопасности Беларуси.

Ярослав РОМАНЧУК

Фонд «Дзедзіч» шукае добраахвотніка

WEB-дызайнера

(з сярэднім узроўнем валодання WEB-праграмаваннем), які б дапамагаў нам у абнаўленні і ўдасканаленні сайта арганізацыі: <http://www.dzedzich.org>.

На жаль, мы не можам аплаціць гэтую працу, але каву, гарбату і добрую сяброўскую атмасферу гарантуем.

Тэл.: 23-68-02, (029) 660-57-41.

Шаноўны чытач!

Каб зрабіць наш бюлетэнь больш цікавым і прывабным для цябе і твайх сяброў, мы звяртаемся да цябе з просьбай адказаць на гэтае пытанне і даслаць адказ на адрас: 224000, г. Берасце, вул. Кірава, д. 67, кв. 3.

Будзем вельмі ўдзячныя за тваю дапамогу ў стварэнні цікавай сучаснай газеты, а для лянівых паведамляем, што сярод тых, хто дашле нам свае заўвагі, мы разыграем 3 аўдыёкасеты з музыкой беларускіх гуртоў.

Чаго не хапае на старонках "Дзедзіча", якую інфармацыю ты хацеў бы атрымаваць праз яго:

Blank lines for writing answers to the survey questions.

Беларуская палічка запрашае

Сябры! Запрашаем Вас наведаць буйнейшую беларускую электронную бібліятэку! Адрас "беларускай палічкі": www.knihi.com.

Тут Вы знойдзеце творы беларускіх пісьменнікаў, паэзію, казкі, пераклады вядомых сусветных літаратараў, рэлігійную і філасофскую літаратуру, гістарычныя даследаванні і шмат іншага. Наведвайце нашу віртуальную бібліятэку часцей — мы абнаўляемся штодзённа. Усе пажаданні і прапановы чытачоў улічваюцца!

Увага!

Працягваецца бясплатная падпіска на Інфармацыйна-аналітычны бюлетэнь "Дзедзіч" для асоб, што не жывуць у г. Берасці.

Калі ты жадаеш атрымаваць яго больш стала і аператыўна, запоўні гэты купон і дашлі яго на адрас:

224000, г. Берасце, вул. Кірава, д. 67, кв. 3.

Чаму ты вырашыў падпісацца:

Прозвішча:

Імя:

Імя па бацьку:

Паштовы адрас:

Тэлефон:

ДАРЭЧЫ

ДОБРА, ШТО, ЯК СКАЗАЎ КЛАСІК: «СМЕШНАЕ ЗАЎСЁДЫ ПОБАЧ».

РЭДАКЦЫЯ ГАЗЕТЫ НЕ ПАЛЕНАВАЛАСЯ СКЛАСЦІ ПАДБОРКУ ЦЫТАТ НАШАГА ПРЭЗІДЭНТА АЛЯКСАНДРА РЫГОРАВІЧА ЛУКАШЭНкі. УСЕ ЦЫТАТЫ ЎЗЯТЫЯ З АФІЦЫЙНЫХ ВЫДАНАЎ, ІНТЭРВ'Ю І, ПА МАГЧЫМАСЦІ, МАЮЦЬ СПАСЫЛКІ.

БЕЛАРУСКАСЦЬ, НАЦЫЯНАЛЬНАЯ ІДЭА

Найдіце мне хоча адну фразу, дзе я пренебрежительно отозвался о белорусском языке. Найдите и покажите. Я заплачу миллион долларов. Найдите и мне пришлите. Никогда не было этого. Это опять выдумки оппозиции. ("Независимая газета", 29 мая 1997 г.)

Люди, которые говорят на белорусском языке, не могут делать ничего, кроме как разговаривать на белорусском языке, потому что по-белорусски нельзя выразить что-то большое. Белорусский язык – бедный язык. В мире существуют только два великих языка – русский и английский. (Снежань 1994 г., выступ на сесіі гомельскага гарсавета).

Сегодня мне, как некогда, возможно, канцлеру Сапеге, время задает очень простой вопрос: кто мы, откуда, куда идем? Вкратце я бы так сформулировал ответ: плечом к плечу с Россией, в дружбе с Украиной и другими соседями движемся по пути обретения себя и признания нас другими полноправными членами европейской семьи. (3 інтэrv'ю "СБ", 6.2.1997г.)

На Беларусь смотрят как на спасителя славянской цивилизации, и мы должны эту цивилизацию спасти!

БЕЛАРУСЬ, БЕЛАРУСКІ НАРОД

Да, нас можно упрекнуть за то, что люди наши еще живут бедновато. Живут так, как работают. Знаете, накануне Нового года я убедился, как живут на самом деле. Я признаю, что мы не богато живем, не так, как живут в Израиле. Но извините – как работаем, так и живем. (Інтэrv'ю А.Лукашэнка газеце "Вести", Тэль-Авіў)

Впервые за последние десять лет в ночь с 31-го на 1-е абсолютно все минчане – 2 миллиона человек вышли на улицы. Я не ожидал, что два миллиона будет на улицах. Я бы на то диво тоже приехал посмотреть из своего леса. (Выступ на святкаванні 60-годдзя Менскай вобласці, 16.01.1998 г.)

Недруги издеваются над белорусами: дескать, нация, сохранившая прочную ностальгию по со-

ветским временам! Что ж, этим можно только гордиться!.. Я ведь понимаю, что я сказал. (Выступ у Дзярждуме РФ, 27.10.1999г.)

ДЭМАКРАТЫЯ, ДЭМАКРАТЫ

Уважать Конституцию, наши государственные символы. Казалось бы, это элементарные обязательные нормы для каждого цивилизованного человека. (Выступ на Рэспубліканскай нарадзе па пытаннях культуры, 01.01)

Нам такая демократия с гвалтом не надо. Нам демократия надо, когда человек работает, получает хоть какую-то зарплату, чтобы и хлебушка купить, молочка, сметаны, творожку, иногда кусочек мяса, чтобы накормить ребенка и так далее. Ну, с мясом уже давайте летом много есть не будем. (3 размовы з рабочымі Менскага аўтазаводу, 28.05.1998.)

Сегодня именно в Беларуси положено начало самому демократическому процессу в мире... (3 выступу перад Верхняй палатай Нацыянальнага сходу, 10.06.1997.)

Мы должны накормить Минск. Хотя бы к президентским выборам. (Выступ па БТ)

Вы должны работать, а не организовывать компании по отрешению от власти Президента. Я хочу заявить однозначно: пока меня отрешит кто-то от власти, кой-кого я отрешу до того, как он подумает об этом. (БТ, 29.07.1996.)

МОЛАДЗЬ

Конечно, задрав штаны, вы не бегали за комсомолом, как он (Есенин) писал. А мы-то бегали. И не только за комсомолом.

О том, когда студент сможет на стипендию сводить девушку в ресторан: Если у вас нет денег на ресторан, поговорите с девушкой в студенческом общежитии. Купите кефир и булочку.

Вопрос о том, почему с ним не появляется первая леди: "Потому что уже насмотрелись. (показывая на молодых девушек в зале) Вот они, в зале, это все мои "леди".

СПОРТ

Я зашел – аэробика. Мне показали там, потому что я ни разу аэробики не видел. Я сразу сказал: "Этих бы красавиц – на лыжи!"

АБ САБЕ

Народ белорусский рискнул и избрал меня Президентом. Это бывает чрезвычайно редко в истории и больше, возможно, не будет.

Новы кумір – БАЦЯНЯ

НАРОДНАЯ ТВОРЧАСЦЬ

БАЛАДА ПРА ТАВАРЫША САПЕГУ

На плошчы, замеценай сьнегам, часоў так з пяці да шасьці стаяў разняшчасны таварыш Сапегу на дліннам і скользкам пуці.

Апёршысь на лыжныя палкі, ісполнены гордай красы, сьняжынкі, как гразныя серыя галкі, сьляталісь к яму на усы, сьняжынкі, как гразныя серыя галкі, садзілісь к яму на усы.

Усы намакалі і вісьлі канцамі няровнымі вніз, бы пчолы, шалёныя страшныя мысьлі вакол краснай шапкі вілісь, Бы пчолы, шалёныя страшныя мысьлі вакол краснай шапкі вілісь.

"Імею я власьць і ахрану, забыл пра бяду і нуду, куда жа цяпер, ядры яе маму, краіну сваю павяду?"

Сплашное вакол казнакрацтва, саўсем свалачьё і вразі, нет веры у общчэславянскае брацтва, туманяць народу мазі.

Хранеець народ без работы, красьцянскае гібнець сяло..." І крупныя каплі крававага пота яво арашалі чало.

К граніцам прыблізіцца хочэць длінюшчая НАТО рука, і грозна мярэшчыцца ў спальні срэдзь ночы злавешчая цень Пазьняка.

Хахочыць, ругаецца матам, гразіцца навешаць зьвізды, няшчасны таварыш Сапегу заплакаў і ціха паехаў у Дразды, няшчасны таварыш Сапегу заплакаў і ціха паехаў у Дразды...

Віктар Шалкевіч

ЗАЎБАГІ

Віктар Шалкевіч увекавечыў адно з першых "знакамітых" выказаньняў А.Р.Л. (калі б не гэтая песенька, сёння пра "таварыша Сапегу" мала хто б і памятаў, бо за наступныя 5 гадоў таварыш Л. чаго толькі не нагаварыў...)

ДАРЭЧЫ

К 50-летию А.Р.Л. киностудия "Беларусьфильм" сняла фильм "Батьмен".

***

Новы тарыф «Лукашэнка». Тэрміны дзеяння болей не дзейнічаюць.

№6

ДЗЕДЗІЧ

ІНФАРМАЦЫЙНА-АНАЛІТЫЧНЫ БЮЛЕТЭНЬ

СНЕЖАНЬ
2004ПРЫ ВЫКАРЫСТАННІ МАТЭРЫЯЛАЎ БЮЛЕТЭНА
СПАСЫЛКІ НА КРЫНІЦУ АБАВЯЗКОВЫЯ

Рэдакцыя можа не падзяляць меркаваньні аўтараў і друкаваць артыкулы для далейшай палемікі

Заснавальнік: Ініцыятыўная група моладзі
Распаўсюджваецца бясплатна на правах унутранага карыстання
Падпісана ў друк: 27.12.2004 у 18⁰⁰
Наклад: 299 асобнікаў. Надрукавана на ксераксе.

Галоўны рэдактар: Дзмітрый Шыманскі.
Рэдакцыйная калегія: А. Лена, М. Ікола, Д. Змітрый, М. Арыя, С. Яргей, С. Яржук, Ю. Рась.
Адказны сакратар: А. Ндрусь. Вёрстка: Б. Дзэпеша

Кантактны тэлефон: (0162) 23-68-02, (029) 660-57-41, (029) 725-15-39
E-mail: dzedzich@dzedzich.org, інтэрнэт: www.dzedzich.org